

Rezime

Crna Gora je postigla dobar nivo priprema u ovoj oblasti. U periodu izveštavanja ostvaren je određeni napredak, posebno u pogledu daljeg usklađivanja zakonodavstva koje se odnosi na obnovljive izvore energije. Crna Gora bi u narednoj godini trebala da pređe na tržišno zasnovane šeme podrške za obnovljive izvore energije i pojednostavi procedure za izdavanje dozvola i priključaka.

Analiza

Nacionalni akcioni plan za obnovljivu energiju postavlja cilj od 33% energije iz obnovljivih izvora u bruto finalnoj potrošnji energije do 2020. godine. U 2017. godini, 40% bruto finalne potrošnje energije dolazi iz obnovljivih izvora, velikim delom zbog revizije podataka o biomasi.

Usvojeno je sekundarno zakonodavstvo u cilju daljeg usklađivanja sa Direktivom EU o obnovljivim izvorima, uglavnom o obaveznom učešću biogoriva u sektoru transporta i kriterijumima održivosti za biogoriva i bio-tečnosti. U 2018. godini usvojeni su propisi o (1) izdavanju, prenosu i povlačenje garancija o poreklu električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije visoke efikasnosti i (2) podsticajima za proizvodnju energije.

Podrška za proizvođače obnovljivih izvora energije zasnovana je na feed-in tarifama. Crna Gora tek treba da usvoji pravila za aukcije za davanje podrške proizvođačima obnovljivih izvora energije, koja su u skladu sa smernicama 2014-2020. o državnoj pomoći za zaštitu životne sredine i energiju.

U decembru 2018. godine Ministarstvo ekonomije dodelilo je ugovor za projektovanje, izgradnju, rad i održavanje solarne elektrane, sa instalisanim kapacitetom od 250 MW, na Briskoj Gori (kod Ulcinja). Ugovor je dodeljen konzorcijumu finske državne energetske kompanije, državne elektroprivrede Crne Gore i kompanije Sterling i Vilson.

Razvoj novih projekata, posebno hidroenergetskih, trebao bi da bude u skladu sa regulativom EU o koncesijama i životnoj sredini, uzimajući u obzir uticaj na područja od velikog prirodnog interesa.

U pogledu energetske efikasnosti, nisu usvojene izmene i dopune Zakona o efikasnom korišćenju energije, neophodne kako bi se osiguralo dalje usklađivanje sa Direktivom EU o energetskej efikasnosti. Godišnji operativni plan za energetskej efikasnost institucija javne uprave usvojen je u martu 2018. godine. Crna Gora je podnela drugi godišnji izveštaj u skladu sa Direktivom o energetskej efikasnosti u novembru 2018. godine.

Potrebni su dodatni naponi kako bi Crna Gora u potpunosti uskladila regulatorni okvir sa Direktivom o energetske performansi zgrada i Uredbom o označavanju. Treba značajno ojačati administrativni kapacitet za inspekcijski nadzor i lokalnu upravu. Fond za energetske performanse nije osnovan. Crna Gora također treba da unapredi prikupljanje statističkih podataka i uspostavi funkcionalan sistem za izračunavanje indikatora energetske efikasnosti i ušteda, kao monitoring primene Akcionog plana energetske efikasnosti za 2016. godinu.